

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 7. 6. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00608

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r. o.

Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00608 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r. o. a uznala podnet na preverenie v časti možného porušenia povinností ustanovených v § 80 písm. b) a § 82 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 19. 6. 2023

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v súlade s § 150 ods. 11 zákona č. 264/2022 Z. z. **postupuje** podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00608 v časti možného porušenia povinností ustanovených v § 62 ods. 1 písm. a) a § 62 ods. 12 zákona č. 264/2022 Z. z. Komisii na ochranu maloletých ako orgánu príslušnému v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi ako orgánu pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie postúpenie podnetu.

T: 19. 6. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 7. 6. 2023

Podnet na preverenie č.	PGO-RPMS/2023/00608 zaevidovaný dňa 3. 4. 2023
Podávateľ:	fyzická osoba
Predmet podnetu:	sponzorské odkazy Clavin Platinum
Deň a čas vysielania:	31. 3. 2023 o cca 20:00:09 h a o cca 20:05:05 h
Označenie podľa JSO:	-
Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 31. 5. 2023

OBSAH PODNETU:

„... Niekoľkokrát bola odvysielaná reklama na Clavin, kde explicitne zaznieva slovo erekcia, myslím že dokonca tam bolo povedané aj niečo so sexuálnym výkonom, a to všetko ešte pred 20, a viackrát počas televíznych novín. ...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 80 Osobitné povinnosti vysielateľa nepodliehajúceho samoregulačnému mechanizmu

Vysielateľ, ktorý nepodlieha niektorému zo samoregulačných mechanizmov zapísaných do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcich oblasť mediálnej komerčnej komunikácie, je povinný zabezpečiť, aby sa mediálna komerčná komunikácia, okrem umiestňovania produktov, na

b) erotickú audiotextovú službu, inú erotickú službu alebo erotický tovar nevysielala v čase od 6.00 h do 22.00 h,

§ 81 Reklamný oznam a telenákup

1) Reklamný oznam je akékoľvek verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu vrátane vlastnej propagácie, ktorého zámerom je podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru alebo služieb vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov alebo dosiahnuť iný účinok sledovaný objednávateľom reklamného oznamu alebo vysielateľom.

§ 82 Všeobecné požiadavky na reklamný oznam a telenákup

1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný reklamný oznam a telenákup

a) boli slušné a čestné,

b) nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov,

c) určené maloletým alebo s účasťou maloletých neobsahovali nič, čo by mohlo poškodiť ich záujmy a čo by nezohľadňovalo ich osobitnú vnímavosť.

§ 92 Vymedzenie sponzorovania

1) Sponzorovanie je plnenie určené na priame alebo nepriame financovanie programu, programovej služby, audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, platformy na zdieľanie videí alebo videa vytvoreného užívateľom s cieľom propagovať názov alebo obchodné meno, ochrannú známku, dobrú povest', tovary alebo aktivity osoby, ktorá také plnenie poskytuje.

§ 93 Sponzorovanie programu, programovej služby a audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie

1) Vysielateľ programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby program alebo séria programov, ktoré sú čiastočne alebo ako celok sponzorované, boli zreteľne označené sponzorským odkazom na začiatku programu, v úvodných titulkoch programu, počas programu, po prerušení programu, v záverečných titulkoch programu alebo na konci programu.

2) Sponzorským odkazom je

a) uvedenie názvu, obchodného mena alebo mena a priezviska sponzora, ktorý plnenie poskytol, alebo

b) zobrazenie loga sponzora alebo uvedenie odkazu na výrobok alebo službu sponzora.

3) *Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby sponzorovaný program, sponzorovaná programová služba alebo sponzorovaná audiovizuálna mediálna služba na požiadanie priamo nepodporovali predaj, nákup ani prenájom tovarov alebo služieb sponzora alebo tretej osoby, a to najmä osobitnými propagačnými zmienkami o uvedených tovaroch či službách v týchto programoch, programovej službe alebo v audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie; to sa nevzťahuje na sponzorský odkaz v rozhlasovej programovej službe.*

4) *Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby bola verejnosť zreteľne informovaná o sponzoraní programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal, že sa mu nezdá vhodné vysielanie *reklamy na Clavin, kde explicitne zaznie slovo erekcia pred 20:00 h a niekoľkokrát počas Televíznych novín.*

Podľa § 132 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách je orgánom dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa citovaného zákona aj **Komisia na ochranu maloletých**. Tá podľa § 108 ods. 3 ZMS vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany maloletých v rozsahu vymedzenom citovaným zákonom. Z uvedeného vyplýva, že posúdenie zákonnosti namietaného obsahu týkajúceho sa ochrany maloletých je teda v kompetenciách Komisie na ochranu maloletých.

V rámci tejto správy sme teda komunikáty analyzovali len z hľadiska **ustanovení o reklame.**

Monitorovaním vysielania programovej služby TV MARKÍZA sme zistili, že dňa 31. 3. 2023 boli odvysielané sponzorské odkazy *Clavin Platinum* nasledovne:

- *Clavin Platinum* v bloku sponzorských odkazov po závere programu *Televízne noviny* a to v čase cca o 20:00:09 h – 20:00:18 h vo verzii *Recepcia*,
- *Clavin Platinum* v bloku sponzorských odkazov po skončení programu *Počasie* a to v čase cca o 20:05:05 h – 20:05:14 h vo verzii *Vo vlaku*.

Pri posudzovaní namietaných komunikátov je potrebné zvážiť, či nenapĺňajú charakter reklamného oznamu v zmysle § 81 ods. 1 ZMS: „*Reklamný oznam je akékoľvek verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu vrátane vlastnej propagácie, ktorého zámerom je podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru alebo služieb vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov alebo dosiahnuť iný účinok sledovaný objednávateľom reklamného oznamu alebo vysielateľom.*“ a či sa tak na ne nevzťahuje povinnosť ustanovená v § 82 ods. 1 písm. a) ZMS: „*Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný reklamný oznam a telenákup boli slušné (...)*“.

Na to, aby komunikát spĺňal podmienky reklamného oznamu, musí na rozdiel od sponzorského odkazu obsahovať určité kvalitatívne hodnotenie daného produktu.

Vo verzii *Recepcia* komunikátu *Clavin Platinum* sa objavuje muž - turista, od ktorého si recepcná vyžiada jeho doklady. Vo verzii *Vo vlaku* sa sprievodkyňa pýta v kupé, či niekto pristúpil. Okrem toho sa na obraze objaví škatuľka produktu s uvedenými informáciami (*PEVNÁ A RÝCHLA EREKCIA!*), v závere zaznie: „*Rýchly nástup erekcie kedykoľvek a kdekoľvek. Clavin. Mužom hneď.*“ (V minulosti v posudzovaných komunikátoch odznelo:

„Clavin Platinum – prípravok na skvalitnenie erekcie s rýchlym nástupom účinku.“) Takúto charakteristiku je do určitej miery možné považovať za kvalitatívne hodnotenie daného produktu. Je však nutné poukázať na skutočnosť, že produkt *Clavin Platinum* je tzv. prémiovým produktom (a teda drahším) tejto spoločnosti. Tzv. základným produktom (lacnejším) je produkt *Clavin Originál*. Samotný predajca týchto produktov na svojej webovej stránke www.clavin.sk (rovnako aj na ich obaloch) prezentuje *Clavin Originál* ako prípravok, ktorý zabezpečí „*spolahlivú erekciu*“, pričom *Clavin Platinum* prezentuje ako prostriedok pre „*pevnú a rýchlu erekciu*“. Môžeme teda konštatovať, že „*rýchly účinok*“ produktu *Clavin Platinum* je skutočne jeho reálnou vlastnosťou, minimálne v porovnaní s lacnejším produktom toho istého predajcu a je podložená špecifickým zložením tohto produktu. Uvedené potvrdzuje aj skutočnosť, že „*rýchly nástup účinku*“ je súčasťou zaregistrovanej ochrannej známky predajcu tohto produktu. Slová „*kedykoľvek a kdekoľvek*“ tak majú vystihovať reálnu vlastnosť produktu.

Vyššie popísané komunikáty podľa nášho názoru neobsahovali pozitívne hodnotiace zmienky a súčasne obrazová zložka neupriamovala pozornosť na určenie a účinky produktov. V komunikátoch bolo prvoradé informovanie o sponzоровaní odkazom na produkt spoločnosti. Domnievame sa preto, že komunikáty nenaplnil definíciu reklamy. Vzhľadom na túto skutočnosť komunikáty nie je možné posudzovať z hľadiska ustanovenia 82 ods. 1 písm. a) ZMS a teda toho, či bol reklamný oznam slušný.

Podľa ustanovenia § 80 písm. b) ZMS je vysielateľ povinný zabezpečiť, aby sa mediálna komerčná komunikácia na *erotickú audiotextovú službu, inú erotickú službu alebo erotický tovar nevysielala v čase od 6.00 h do 22.00 h*. Produkty prezentované v monitorovaných sponzorských odkazoch nemožno podľa nášho názoru hodnotiť ako erotický tovar či erotickú službu v zmysle tohto ustanovenia.

Rada pre mediálne služby sa už v minulosti zaoberala obdobnými námietkami týkajúcimi sa komunikátov *Clavin* a v rámci nich aj verziami, ktoré sú predmetom tejto správy.

V roku 2023 a 2022 išlo o nasledovné podnety/sťažnosti:

- *Clavin Platinum* – verzie Policajtká a Vlák; zasadnutie Rady dňa 9. 3. 2022 (bod č. 14),
- *Clavin Platinum* – verzie Vlák, a Policajtká; zasadnutie Rady dňa 9. 3. 2022 (bod č. 15),
- *Clavin Platinum* – verzie Recepcia a Vlák; zasadnutie Rady dňa 9. 3. 2022 (bod č. 16),
- *Clavin Platinum* – verzie Vlák, Policajtká, Recepcia; zasadnutie Rady dňa 9. 3. 2022 (bod č. 17),
- *Clavin Platinum* – verzie: Policajtká, Recepcia, Vlák; zasadnutie Rady dňa 23. 3. 2022 (bod č. 51),
- *Clavin Platinum* – verzie Vlák, Recepcia; zasadnutie Rady dňa 24. 5. 2023 (bod č. 46).

Všetky vyššie uvedené podnety/sťažnosti vyhodnotila Rada ako neopodstatnené.

ZÁVER:

Na základe analýzy sme toho názoru, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o. odvysielaním sponzorských odkazov *Clavin Platinum* – verzie *Recepcia* a *Vo vlaku* dňa 31. 3. 2023 o cca 20:00:09 h a o cca 20:05:05 h neporušil ustanovenia o mediálnej komerčnej komunikácii ZMS.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Zároveň konštatujeme, že v časti podania týkajúcej sa ochrany maloletých, t. j. posúdenie vhodnosti/nevhodnosti zaradenia namietaných komunikátov do vysielania, navrhujeme v zmysle § 150 ods. 11 ZMS, podľa ktorého, cit.: „Regulátor podnet na preverenie odloží alebo postúpi, inak podnet na preverenie vybaví postupom podľa odseku 12 alebo 13. O odložení alebo postúpení regulátor upovedomí podávateľa podnetu na preverenie,“ **postúpiť podnet č. PGO-RPMS/2023/00608 Komisii na ochranu maloletých.**

Popis/Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00608)

Monitorované vysielanie: Clavin Platinum
Deň vysielania: 31. 3. 2023
Čas vysielania: cca 20:00:09 h, 20:05:05 h
Označenie podľa JSO: -

časový kód o cca:

19:30:00 začiatok programu *Televízne noviny*

obrazovo - zvukový predel

19:37:25 – 19:43:48 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

19:44:02 pokračovanie programu *Televízne noviny*

obrazovo - zvukový predel

19:54:30 – 19:55:24 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

19:55:36 pokračovanie programu *Televízne noviny*

19:59:53 záver programu *Televízne noviny*

obrazovo - zvukový predel

20:00:01 sponzorský odkaz Leerdammer

20:00:09 sponzorský odkaz *Clavin Platinum* (komunikát označujúci za sponzora programu produkt spoločnosti SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC – Clavin – **verzia *Receptia***), dĺžka trvania 00:00:09

Obrazová zložka:

Záber na holohlavého bradatého muža prichádzajúceho na recepciu. Ťahá za sebou kufor na kolieskach (na sebe má bielu košeľu a rifle). Za recepčným pultom stojí upravená žena v rovnošate (biela blúzka, modré šaty, okolo krku uviazaná šatka), pred sebou má počítač. Muž sa priblíži k pultu. Prestrih. Záber na ženu (kamera ju sníma od oblasti pŕs nahor). Žena oslovuje muža stojaceho pred ňou (nie je v zábere). Následne sa muž jednou rukou oprie o pult recepcie a druhou podá žene doklady. Mierne sa usmeje. Na obrazovke je vzápätí záber na časť ženskej ruky, ktorá drží akoby občiansky preukaz. Údaje na ňom sú rozmazané. Zreteľná je iba fotografia v pravej časti dokladu, na ktorej je zobrazený muž stojaci pred recepčným pultom. Jeho tvár je však celá červená a na hlave má rožky – vyzerá ako čert. Muž na fotke sa akoby pootočí tvárou smerom k recepčnej a žmurkne. Vzápätí záber na recepčnú, ktorá dvihne oči od preukazu, pousmeje sa a významne podvihne obočie.

Prestrih – na bielom pozadí, v pravej polovici obrazovky, je muž červenej pokožky s rožkami na hlave – ten, čo bol predtým na recepcii (má na sebe tú istú bielu košeľu). Muž ohne obe ruky v predlaktí a potrasie nimi, pričom má zatvreté obe päsťe a otvorí ústa dokorán (v pozadí je počuť smiech). V ľavej polovici obrazovky je záber na liekovú krabičku s modro-šedým nápisom „Clavin PLATINUM“. Na spodnom tmavom okraji krabičky je biely nápis: „PEVNÁ

A RÝCHLA EREKCIA!“. Vpravo hore je na krabičke napísané bielymi písmenami: „20 toboliek“. V dolnej časti obrazovky je v ľavom rohu text so sivými, drobnými písmenami: „Clavin – výživový doplnok, Účinnosť zabezpečuje/obsahuje oi. (L-Arginin, LCitrulin), selén, zinok a navyše Tribulus Terrestris a Crocus, ktoré zlepšujú erekciu a sexuálny zážitok.“ Prestrih. Záber na otvorené dvere (pravdepodobne hotelovej izby). Stojí v nich recepčná, usmieva sa a pridržava otvorené dvere, pozerá sa akoby smerom do chodby. Za ženou v priestore izby stojí muž z recepcie, usmieva sa a založí si ruky na hrud' (akoby na znak spokojnosti). Žena následne zatvára dvere. Po celý čas trvania komunikátu sa v pravom dolnom rohu nachádzal text: „SPONZOR PROGRAMU, Org. zložka SWISS PHARMACEUTICAL LLC, vývoj lekárenských prípravkov.“

Zvuková zložka:

Žena (recepčná) počas toho, ako sa muž približuje k pultu recepcie vraví: „Doklad prosím.“ **Mužský voiceover** následne vraví: „Rýchly nástup erekcie kedykoľvek a kdekoľvek. Clavin. Mužom hneď.“ V pozadí je počuť ozvenu mužského smiechu.

sponzorské odkazy Česká mincovna SK, Cupra Porsche Slovensko

20:00:38 začiatok programu Počasie

20:04:56 záver programu Počasie

sponzorský odkaz Leerdammer

20:05:05 Sponzorský odkaz Clain Platinum (komunikát označujúci za sponzora programu produkt spoločnosti SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC – Clavin – **verzia Vo vlaku**), dĺžka trvania 00:00:09

Obrazová zložka:

Záber na interiér vlaku, kde vidieť uniformovanú ženu predstavujúcu vlakovú sprievodkyňu (na sebe má oblečenú tmavomodrú čiapku, tmavomodrú sukňa a svetlomodrú košeľu – v hornej časti rozopnutú, pričom časť hrudníka a krku jej zakrýva červená šatka), ktorá stojí pred presklenými dverami kupé. Žena otvorí posuvné dvere a podíde do kupé – je vidieť, že v pravej ruke má predmet nachádzajúci sa v červenom puzdre. Následne sa zobrazí záber na holohlavého muža v modrej polokošeli sediaceho v kupé, ako podáva sprievodkyňi kartu. Tá si ju vezme do ruky. Je vidieť detailný záber na kartu a na časť palca sprievodkyne s dlhým nechťom. Na ľavej časti karty sa nachádza fotka, pričom na nej je totožný muž ako kontrolovaný pasažier v kupé, len s výrazne červenou pokožkou a dvomi roškami na hlave. Následne muž na fotke žmurkne. Prestrih na ženu – sprievodkyňu, ktorá sa pozerá na kartu cestujúceho a popritom sa usmieva. Potom odvráti od karty pohľad a pozrie sa smerom do kupé (do časti, kde zrejme sedí muž), pričom sa naďalej usmieva – zmyselne.

Prestrih – na bielom pozadí, v pravej polovici obrazovky, je muž červenej pokožky s roškami na hlave – ten, čo predtým sedel vo vlaku (má na sebe tú istú modrú polokošeľu). Muž predlaktie pravej ruky pomaly vyzdvihuje nahor a začne ním triasť, pričom danú ruku zvierá v päst'. Zároveň sa dotýčný muž smeje, na krátky okamih zdvihne aj obočie. V ľavej polovici obrazovky je záber na liekovú krabičku s modro-šedým nápisom „Clavin PLATINUM“. Na spodnom tmavom okraji krabičky je biely nápis: „PEVNÁ A RÝCHLA EREKCIA!“ Vpravo hore je na krabičke napísané bielymi písmenami: „20 toboliek“. V dolnej časti obrazovky je v ľavom rohu text so sivými, drobnými písmenami: „Clavin – výživový doplnok, Účinnosť zabezpečuje/obsahuje oi. (L-Arginin, LCitrulin), selén, zinok a navyše Tribulus Terrestris a Crocus, ktoré zlepšujú erekciu a sexuálny zážitok.“ Prestrih na kupé (záber z chodby), kde pri dverách stojí usmievajúca sa sprievodkyňa, ktorá začne manipulovať s červenými závesmi. Za ňou stojí vysmiaty holohlavý pasažier prekrižujúci si ruky pred telom. Žena zatiahne závesy,

čím znemožní pohľad do kupé. Po celý čas trvania komunikátu sa v pravom dolnom rohu nachádzal text: „*SPONZOR PROGRAMU, Org. zložka SWISS PHARMACEUTICAL LLC, vývoj lekárenských prípravkov.*“

Zvuková zložka:

Žena (sprievodkyňa vo vlaku) počas vstupovania do vlakového kupé vraví: „*Pristúpili.*“

Mužský voiceover následne vraví: „*Rýchly nástup erekcie kedykoľvek a kdekoľvek. Clavin. Mužom hned.*“ V pozadí je počuť ozvenu mužského smiechu.

sponzorské odkazy Česká mincovna SK, Cupra Porsche Slovensko

obrazovo - zvukový predel

Uvedenie prehľadu programov moderátormi zo štúdia a privítanie moderátorky Športových novín.

20:07:04 copyright programu

20:07:07 začiatok programu *TIPOS*

20:08:34 záver programu *TIPOS*

obrazovo - zvukový predel

– upútavky

20:09:59 koniec záznamu vysielania